

SIIKAJOEN KUNNAN ESI- JA PERUSOPETUKSEN OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

Sisällys

SIIKAJOEN KUNNAN ESI- JA PERUSOPETUKSEN OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA	1
1. Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhuoltopalveluista	2
1.1 Käytettävissä olevat opiskeluhuoltopalvelut:.....	2
1.2 Tehostetun ja erityisen tuen oppilasmäärä edellisenä ja kuluvana lukuvuonna	3
1.3 Opiskeluhuollon työ- ja vastuunjako	3
2. Koulu yhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi	5
2.1 Koulu yhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt	6
2.2. Opiskeluhooltoryhmien johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat.....	7
2.3 Poissaolojen seuranta ja niihin puuttuminen.....	8
2.4 Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen	8
2.5 Koulu ympäristön ja koulu yhteisön terveellisyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tarkastukset	8
3. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoolto)	9
3.1 Opiskeluhuollon palveluihin ohjaaminen	9
3.2 Monialainen asiantuntijaryhmä ja opiskeluhooltokertomus	9
3.3 Tietojen luovutus.....	10
3.3.1 Nivelvaiheen pedagogisten tietojen siirto.....	11
3.4 Opiskeluhuollon järjestäminen kurinpitotoimen tai oppilaan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä.....	11
3.5 Oppilaan oppiminen ja hyvinvointi koulussa -arvion toimintakäytänteet	11
3.6 Oppilaan koulupäivän aikaisen erityisruokavalion tai lääkityksen ilmoittamisen käytänteet	12
4. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa.	13
5. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma	14
Liitteet.....	14

Opetuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskeluhoollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten laaditaan kouluastekohtainen opiskeluhoollon suunnitelma. Opetushenkilöstölle opiskeluhoollon suunnitelma esitellään opettajainkokouksessa. Suunnitelmien tarkka sisältö määritellään valtakunnallisissa esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa luvussa 6 sekä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa luvussa 8. Koulut ilmoittavat arvion opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoollon palveluista sekä tehostetun ja erityisen tuen tilastotiedot lukuvuosittain viikon 41 loppuun mennessä.

1. Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoollon palveluista

Koulujen opiskeluhoollon työtä johtaa opiskeluhoollon ryhmä. Oppilaat voivat hakeutua oma-aloitteisesti keskustelemaan opiskeluhoollon henkilöstön kanssa. Oppilaat voidaan ohjata opiskeluhoollon palveluihin myös huoltajien, opettajien, kouluterveydenhoitajan tai muun henkilön aloitteesta. Tarvittaessa toimitaan yhteistyössä muiden sosiaali- ja terveydenhoollon palveluiden toimijoiden kanssa.

1.1 Käytettävissä olevat opiskeluhoollon palvelut:

Oppilashuollon palvelut	arvio (htv)				
	Ruukki	Paavola	Revonlahti	Luohua	Gumerus
Koulu					
Kuraattoripalvelut					
Kouluterveydenhoitaja					
Koululääkäri					
Koulupsykologi					

Oppilashuollon palvelut	tarve (htv)				
	Ruukki	Paavola	Revonlahti	Luohua	Gumerus
Koulu					
Kuraattoripalvelut					
Kouluterveydenhoitaja					
Koululääkäri					
Koulupsykologi					

1.2 Tehostetun ja erityisen tuen oppilasmäärä edellisenä ja kuluvana lukuvuonna

Tuen oppilasmäärät	edellinen lukuvuosi / kuluva lukuvuosi				
Koulu	Ruukki	Paavola	Revonlahti	Luohua	Gumerus
Tehostettu tuki					
Erityinen tuki					

1.3 Opiskeluhuollon työ- ja vastuunjako

Esiopettaja

- Poissaolojen seuranta ja niihin puuttuminen poissaolomallin mukaan
- Yhteydenpito huoltajiin (vanhempainvartit, puhelinkeskustelut, Wilma)
- Ohjaa oppilasta
- Jos opettajalla on huoli oppilaan sosiaalisista tai psyykkisistä vaikeuksista, hän ottaa yhteyttä psykologiin tai kuraattoriin yhdessä huoltajan kanssa. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, niin opettaja antaa tiedon yhteydenotosta huoltajalle.
- Osallistuminen tarvittaessa yksittäisen oppilaan asiassa koottavan asiantuntijaryhmän toimintaan.

Luokanopettaja/luokanohjaaja

- Poissaolojen seuranta ja niihin puuttuminen poissaolomallin mukaan
- Yhteydenpito huoltajiin (vanhempainvartit, puhelinkeskustelut, Wilma)
- Ohjaa oppilasta / huoltajia
- Jos opettajalla on huoli oppilaan sosiaalisista tai psyykkisistä vaikeuksista, hän ottaa yhteyttä psykologiin tai kuraattoriin yhdessä oppilaan kanssa. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, niin opettaja antaa tiedon yhteydenotosta oppilaalle.
- Osallistuminen tarvittaessa yksittäisen oppilaan asiassa koottavan asiantuntijaryhmän toimintaan.

Erityisopettaja

- Tiedonsiirto nivelvaiheissa
- Lausuntojen kirjoittaminen jatko-opintoja varten
- Jos opettajalla on huoli oppilaan sosiaalisista tai psyykkisistä vaikeuksista, hän ottaa yhteyttä psykologiin tai kuraattoriin yhdessä oppilaan kanssa. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, niin opettaja antaa tiedon yhteydenotosta oppilaalle.
- Osallistuminen koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän ja tarvittaessa yksittäisen oppilaan asiassa koottavan asiantuntijaryhmän toimintaan

Opinto-ohjaaja

- Tiedonsiirto ja yhteistyö nivelvaiheessa
- Ennaltaehkäisevä yhteisöllinen opiskeluhoito
- Ohjauskeskustelut oppilaiden kanssa
- Osallistuminen koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän ja tarvittaessa yksittäisen oppilaan asiassa koottavan asiantuntijaryhmän toimintaan

Rehtori

- Vastaa koulun opiskeluhoitotyöstä
- Vastaa koulun opiskeluhoitokisterin ylläpidosta
- Johtaa koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän toimintaa
- Osallistuu tarvittaessa yksittäisen oppilaan asiassa koottavan asiantuntijaryhmän toimintaan
- Tarvittavat toimenpiteet resurssien riittävyyden takaamiseksi
- Kriisitilanteissa opiskeluhoitollisten toimenpiteiden käynnistäminen ja johtaminen

Koulukuraattori

- Keskustelee apua ja tukea tarvitsevien oppilaiden kanssa
- Ohjaa tukea tarvitsevia eri palvelujen piiriin
- Poissaolojen yleisseuranta muutaman kerran kouluvuoden aikana
- Osallistuminen nivelvaiheiden yhteistyöhön
- Osallistuminen koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmään sekä tarvittaessa yksittäisen oppilaan asiassa koottavan asiantuntijaryhmän toimintaan. Osallistuu opiskeluhoiton ohjausryhmään.

Vastaava kuraattori

- Konsultaatiota tarvittaessa

Koulupsykologi

- Tutkimukset ja testaukset, joita ei voida tehdä erityisopettajan ja kuraattorin toimesta.
- Keskustelee apua ja tukea tarvitsevien oppilaiden kanssa
- Osallistuu tarvittaessa yksittäisen oppilaan asiassa koottavan asiantuntijaryhmän toimintaan
- Tarvittavat lausunnot erityisen tuen päätöksiä ja jatko-opintoihin hakeutumista varten.
- Hoidon ja kuntoutuksen suunnittelu
- Konsultointi kouluille ja perheille

Kouluterveydenhuolto

- Ennaltaehkäisevä terveydenhoito
- Ohjaa tukea tarvitsevia eri palvelujen piiriin
- Oppilaan kasvun ja kehityksen seuranta ja tukeminen
- Oppilaan kokonaishyvinvoinnin ja perhetilanteen asiantuntija riskiperheiden tunnistamisessa

- Osallistuminen nivelvaiheiden yhteistyöhön
- Osallistuminen koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän sekä tarvittaessa yksittäisen oppilaan asiassa koottavan asiantuntijaryhmän toimintaan. Opiskeluhoillon ohjausryhmään osallistuu kouluterveyden huollon edustaja.

Perheneuvola ja palveluohjaajat

- Kasvatus- ja perheneuvontaa
- Lapsen/nuoren tutkimusta ja hoitoa
- Verkostoyhteistyö
- Osallistuminen tarvittaessa yksittäisen oppilaan asiassa koottavan asiantuntijaryhmän toimintaan.
- Kouluilla toimiva matalan kynnyksen tiimin psykiatrian erikoissairaanhoitaja

Lastensuojelun sosiaalityöntekijä

- Osallistuminen kuntakohtaisen opiskeluhoillon ohjausryhmän toimintaan ja tarvittaessa yksittäisen oppilaan asiassa koottavan asiantuntijaryhmän toimintaan
- Tiedottaa ja ohjaa perheitä lastensuojelun palveluihin

2. Kouluyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoillon edistämiseksi

Yhteisöllinen opiskeluhoito on tärkeä osa perusopetuksen toimintakulttuuria ja sen kehittäminen edellyttää johtamista. Oppilaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kuuluu oppilas- ja opiskelijahuoltolain 6 §:n mukaisesti yhteisöllisen työn kokonaisuuteen. Tällä tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla seurataan ja kehitetään yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen, turvallisen ja esteettömän oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja oppimista sekä ehkäistään syrjäytymistä. Koulun henkilökunnalla on ensisijainen vastuu kouluyhteisön hyvinvoinnista.

Kunnassamme kouluvuosi on yhteisöllisessä opiskeluhoilossa jaettu viiteen hyvinvoinnin jaksoon. Jokaisessa jaksossa on oma teema, jota käsitellään koulussa ikätasolle sopivien harjoitusten kautta. Yhteisöllisellä opiskeluhoilolla pyritään edistämään kaikkien oppilaiden oppimista, hyvinvointia, sosiaalisia taitoja sekä turvallisuutta. Käytämme näiden taitojen harjoittelun apuna Rovaniemen Hyvinvoinnin vuosikelloa. Yhteisöllinen opiskeluhoito on yhdessä tekemistä, myös kodin ja koulun välillä. Koulut käsittelevät ja päättävät koulukohtaisissa opiskeluhoitoryhmissä, miten vuosikellon teemoja käsitellään koulun tasolla eri vuosiluokilla.

Kouluissa yhteisöllisessä opiskeluhoilossa huomioidaan valtakunnallisia teemaviikkoja, kuten Liikenneturvallisuusviikko (37), Nuorisotyönviikko (41), Ehkäisevän päihdetyön viikko (45), Mielenterveysviikko (47), Rasisminvastainen viikko (12). Myös kalenterivuoden erikoispäiviä huomioidaan koulukohtaisesti.

Turvallisuus aiheena kulkee mukana koko kouluvuoden ajan. Erityisesti pienten koululaisten kanssa keskitytään kouluvuoden alussa liikenneturvallisuuteen ja ensiaputaitoja on tärkeää pitää yllä kaikissa ikäluokissa.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon tavoitteena on, että oppilaat tulisivat toimeen keskenään ja kiusaaminen luokissa sekä välitunneilla loppuisi. Oppilaat hyväksyisivät erilaisuutta ja kunnioittaisivat itseään ja toinen toistaan.

Vuosikellon teemat ja niiden tavoitteet ovat seuraavat:

Jakso 1. Koulu alkaa

YHTEISÖLLISYYS JA ITSETUNTEMUS

- Auttaa oppilaita tutustumaan ja ryhmytymään
- Luodaan hyvinvointia ja oppimista edistävä ympäristö
- Oppilaiden itsetunnon ja itsearvostuksen vahvistaminen positiivisen palautteen keinoin

Jakso 2. Tunteet

TUNNETAIDOT JA EMPATIA

- Empatiataitojen harjoittelu
- Kyky ilmaista ja säädellä omia tunteita

Jakso 3. Kaverit ja media

KAVERITAIDOT JA RISTIRIITOJEN RATKAISU SEKÄ MEDIA JA HYVINVOINTI

- Hyväksytään ja kunnioitetaan toinen toisiamme ja itseämme sellaisena kuin olemme
- Positiivisen ilmapiirin luominen koko kouluyhteisöön
- Some-käyttäytymisen pelisäännöt selviksi

Jakso 4. Tulevaisuus ja tämä hetki

KATSE TULEVAISUUTEEN JA RENTOUTUMINEN & RAUHOITTUMINEN

- Ymmärtää oman tekemisen merkitys unelmien ja tavoitteiden toteutumiseen
- Itsensä rauhoittaminen ja rentouttaminen eri tilanteissa

Jakso 5. Arki ja Arviointi

ARJEN SELVIYTYMISTAIDOT JA ARVIOINTI

- Kaikilla olisi mieluista vapaa-ajan tekemistä
- Tunnistaa omat voimavarat ja asiat, joilla ylläpitää hyvää arkea
- Kyky arvioida itseään realistisesti

2.1 Kouluyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt

Siikajoen kunnassa kaikki 4.-5. luokkalaiset sekä 8.-9. luokkalaiset osallistuvat kouluterveyskyselyyn joka toinen vuosi. Tuloksista tehdään koulukohtaiset yhteenvedot, joita käsitellään opiskeluhuollon ohjausryhmässä, henkilökunnan sekä oppilaiden kanssa. Yhteenvedot annetaan tiedoksi huoltajille ja sivistyslautakunnalle.

Siikajoen kunnassa kaikki 5. ja 8. luokkalaiset oppilaat osallistuvat MOVE-mittauksiin. Tulokset käsitellään koulujen opiskeluhoitoryhmissä.

Koulut voivat tehdä oppilaille ja huoltajille suunnattuja hyvinvointi- ym. kyselyitä harkintansa ja tarpeen mukaan. Kyselyjen tulokset käsitellään koulukohtaisissa opiskeluhoitoryhmissä ja niistä tiedotetaan kyselyyn osallistuneita ja tarvittaessa muita tahoja.

2.2. Opiskeluhoitoryhmien johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat

Opiskeluhoollon ohjausryhmä

Ryhmän tehtävät:

- Vastaa opiskeluhoollosta esikoulusta lukioon.
- Vastaa koulukohtaisten tietojen keruusta kuntakohtaisen opiskeluhoolltosuunnitelman mukaan
- Vastaa opiskeluhoolltosuunnitelman tarkistamisesta vuoden sisällä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivittämisestä.
- Tarkistaa erityisen tuen oppilaiden päätösten ja asiakirjojen ajantasaisuuden.
- Opiskeluhoollon seutukunnallinen yhteistyö
- Perehtyy valtakunnallisiin opiskeluhoollon suuntauksiin ja ohjeisiin sekä tiedottaa tarvittavia toimijoita.
- Perehtyy kouluterveyskyselyn kuntakohtaisiin tuloksiin, tiedottaa sekä suunnittelee toimenpiteitä.
- Koulut voivat esittää toiveitaan opiskeluhoolltoon liittyen opiskeluhoollon ohjausryhmälle.

Opiskeluhoollon ohjausryhmään Siikajoen kunnassa kuuluvat:

- sivistysjohtaja, koollekutsuja
- erityisopetuksen koordinaattori, sihteeri
- koulukuraattori
- kouluterveydenhoitaja
- yhtenäiskoulun ja lukion rehtori
- esiopetuksesta ja alakoulusta vastaava rehtori
- lastensuojelun sosiaalityöntekijä
- opinto-ohjaaja
- varhaiskasvatuksen erityisopettaja

Tarvittaessa ryhmä voi kutsua asiantuntijoita. Opiskeluhoollon ohjausryhmän kokoontuminen on syksyisin viikkojen 41-42 aikana sekä tammikuussa. Muulloin ryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Koulukohtaisen opiskeluhoolltoryhmän tehtävät:

- opiskeluhoolltosuunnitelman koulukohtaisten tietojen päivittäminen
- koulun yhteisöllisen opiskeluhoollon konkreettisten toimien suunnittelu (esim teemapäivät, tapahtumat) ja hyvinvoinnin vuosikellon toteutus vuosittain
- huoltajien osallistaminen yhteisöllisen opiskeluhoollon suunnitteluun esimerkiksi etävanhempainillassa vuosittain
- kiusaamisen ennaltaehkäisemiseksi järjestettävät toimet
- kriisitoimintavalmiuden ylläpito
- kouluterveyskyselyn koulukohtaisten tulosten käsittely, tiedottaminen ja toimenpiteiden suunnittelu

- poissaolojen ja muiden ryhmäkohtaisten huolenaiheiden kerääminen luokanopettajilta /-ohjaajilta ja seuranta jaksoittain / neljä kertaa vuodessa liitteen 1.7 mukaisesti.

Koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän kokoonpano:

- rehtori, puheenjohtaja
- koulukuraattori
- opinto-ohjaaja
- erityisopettaja
- kouluterveydenhoitaja
- lukuvuoden ensimmäisessä kokouksessa mukana ovat myös oppilaskunnan sekä tukioppilaiden ohjaaja, sekä oppilaskunnan edustaja.

Koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä kokoontuu 4-5 kertaa lukuvuodessa.

2.3 Poissaolojen seuranta ja niihin puuttuminen

Poissaolojen ehkäisemistä, suunnitelmallista seuranta ja niihin puuttumista koordinoi koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä osana yhteisöllisen opiskeluhoitotyön kokonaisuutta.

Kunnan peruskouluissa on käytössä yhteinen poissaoloihin puuttumisen malli. Kuntakohtainen opiskeluhoitoryhmä kerää kouluilta vuosittaiset poissaolomäärät. Poissaolojen seurannasta ja niihin puuttumisesta määrätään opetussuunnitelman luvussa 5.

Poissaolot	edellinen / kuluva lukuvuosi				
Koulu	Ruukki	Paavola	Revonlahti	Luohua	Gumerus
Tuntimäärä (45 min=1h)					
Oppilaskohtainen keskiarvo (45 min=1h)					

2.4 Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän tehtävänä on koulussa tapahtuvan ehkäisevän päihdetyön suunnittelu yhteistyötahojen kanssa. Yhteistyökumppaneita ovat mm. nuorisotoimi, seurakunta ja 4H. Kouluilla järjestetään erilaisia teemapäiviä liittyen ehkäisevään päihdetyöhön vuosittain.

Kunnassa on käytössä yhteinen päihteiden käyttöön puuttumisen malli (liite).

2.5 Kouluympäristön ja kouluyhteisön terveellisyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tarkastukset

Kunnan sisäisesti järjestämät koulukiinteistöjen tarkastuskierrokset tehdään vuosittain. Lisäksi tehdään tarkastukset pelastuslaitoksen toimesta lain mukaisesti. Työsuojelun puolesta toteutettava vaaratilannekartoitus tehdään tarpeen vaatiessa. Ensiapukoulutusta järjestetään vuosittain. Kiinteistöhoito ja henkilökunta kiinnittävät huomiota epäkohtiin.

Oppilaiden terveystarkastukset tehdään kouluterveydenhuollon toimintasuunnitelman mukaisesti. Suun terveydenhuollon kanssa tehdään yhteistyötä hammastarkastusten sekä hammashoitajien pitämien oppituntien osalta.

Oppilaitosyhteisön henkilöstön hyvinvointia tukee osaltaan työterveyshuolto, joka tekee yhteistyötä työyhteisön johdon kanssa. Lisäksi säännölliset työterveyshuollon järjestämät työtervestarkastukset tukevat henkilöstön ja siten koko oppilaitoksen hyvinvointia.

3. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoolto)

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan kouluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista yksilökohtaista opiskeluhoolltoa, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Yksilökohtaisessa opiskeluhoolltoissa seurataan ja edistetään oppilaan kokonaisvaltaista terveyttä, hyvinvointia, osallisuutta ja oppimista, ehkäistään ongelmia ja tarjotaan varhaista tukea.

Yksilökohtainen opiskeluhoolto perustuu aina oppilaan sekä tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan osallisuus ja mielipiteet otetaan huomioon toimenpiteissä ja ratkaisussa hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Yksilökohtaisessa työssä noudatetaan tietojen luovuttamista, saamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

3.1 Opiskeluhoollon palveluihin ohjaaminen

Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhoollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Mikäli koulun opetushenkilökuntaan kuuluva työntekijä arvioi opiskelijan tarvitsevan psykologi- tai kuraattoripalveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä psykologiin tai kuraattoriin yhdessä opiskelijan kanssa. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollisuus tehdä yhdessä, opetushenkilökuntaan kuuluva työntekijä antaa tiedon yhteydenotosta opiskelijalle. Opetushenkilökuntaan kuuluva työntekijä antaa tiedon yhteydenotosta huoltajalle. Täysikäinen opiskelija voi kieltää tiedonannon huoltajalle. Myös alaikäinen voi painavasta syystä kieltää yhteydenoton huoltajaan. Tällöin työntekijä arvioi mikä on opiskelijan edun mukainen toimintatapa.

3.2 Monialainen asiantuntijaryhmä ja opiskeluhoolltokertomus

Asian käsittely myös yksittäisen oppilaan tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhoolltojen yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeellisiksi katsomiltan asiantuntijoilta.

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan opiskeluhoolltokertomus. Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhoolltojen järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluhoolltokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän

jäsenet. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä. Opiskeluhoitolaki edellyttää, että kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

- yksittäisen oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka- asemansa
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa
- asian aihe ja vireille panija
- oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset
- toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet
- tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma
- toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot.

3.3 Tietojen luovutus

Jos sivulliselle annetaan opiskeluhoitokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu. Opiskeluhoitokertomukset sekä muut opiskeluhoillon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan opiskeluhoitokisteriin. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää edellä mainittua rekisteriä. Opiskeluhoitokisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä.

Oppilaan yksilökohtaisen opiskeluhoillon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhoilosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhoillon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Lisäksi heillä on oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä oppilaan opettajalle, rehtorille ja opetuksen järjestäjälle oppilaan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Tiedon luovuttaja joutuu harkitsemaan esimerkiksi sitä, onko kysymys sellaisesta tiedosta, joka on välttämätön oppilaan tai muiden oppilaiden turvallisuuden varmistamiseksi. Luovutettava tieto voi koskea muun muassa sellaista oppilaan sairautta, joka tulee ottaa opetustilanteissa huomioon. Vaikka tiedon luovuttamiselle olisikin edellä todettu lain tarkoittama peruste, yhteistyön ja luottamuksen turvaamiseksi pyritään aina ensisijaisesti hankkimaan oppilaan tai huoltajan suostumus salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen.

Jos oppilas siirtyy toisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opetukseen tai koulutukseen, aikaisemman opetuksen järjestäjän on pyydettävä oppilaan tai tarvittaessa hänen huoltajansa suostumus siihen, että uudelle opetuksen järjestäjälle voidaan siirtää oppilashuollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia oppilashuollon jatkuvuuden kannalta. Sen sijaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toimitetaan salassapidon estämättä viipymättä toiselle opetuksen järjestäjälle tai lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen tai koulutuksen järjestäjän pyynnöstä.

Oppilaan siirtyessä saman koulutuksenjärjestäjän toiseen kouluun, ei oppilashuoltokertomuksen siirtoon tarvita erillistä suostumusta. Siikajoen kunnassa oppilaan siirtyessä alakoulusta yläkouluun oppilashuoltokertomusten siirrosta vastaa koulukuraattori.

3.3.1 Nivelvaiheen pedagogisten tietojen siirto

Siikajoen kunnan sisällä kuntakohtainen esiopetukseen siirtymisen kaavake on käytössä tiedonsiirtämiseksi päivähoidosta esiopetukseen. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteistyönä järjestetään keväällä tiedonsiirtopalaveri esiopetukseen siirtyvien tietojen siirtämiseksi. Palaveriin osallistuu koululta erityisopettaja ja mahdollisesti myös esiopettaja. Tarvittaessa järjestetään yksilökohtaisia palavereita.

Oppilaanohjauksessa käytetään tiedonsiirtolomaketta alakoululta yläkoululle siirryttäessä. Maalis-huhtikuussa pidetään tiedonsiirtopalaverit alakouluilta yläkouluille. Palaveriin osallistuvat opinto-ohjaaja, yläkoulun erityisopettaja, koulukuraattori, alakoulun luokanopettaja ja erityisopettaja.

Opinto-ohjaaja vastaa tiedonsiirrosta toiselle asteelle siirryttäessä ohjaussuunnitelman mukaan. Perusopetuksen jo päättäneiden osalta järjestetään seutukunnan ammatillisissa oppilaitoksissa tiedonsiirtopäivä alkusyksyisin.

3.4 Opiskeluhuollon järjestäminen kurinpitotoimen tai oppilaan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Opetuksen epäämisen tai kurinpitotoimien yhteydessä oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarvittaessa kootaan monialainen asiantuntijaryhmä oppilaan tilanteen selvittämiseksi. Oppilaalle varmistetaan näissä tilanteissa mahdollisuus keskusteluun opiskeluhuollon kuraattorin tai terveydenhoitajan kanssa.

Jos oppilas toistuvasti saa lievempiä kurinpitorangeistuksia, mm jälki-istuntoja tai toistuvia wilma-merkintöjä huonosta käyttäytymisestä, luokanohjaaja keskustelelee oppilaan kanssa ja ohjaa hänet opiskeluhoitopalveluiden piiriin luvun 3.1. mukaan.

3.5 Oppilaan oppiminen ja hyvinvointi koulussa -arvion toimintakäytänteet

Opettaja tai luokanohjaaja antaa kouluterveydenhuollon laajaan terveystarkastukseen (luokilla 1, 5 ja 8) oman näkemyksensä oppilaan tilanteesta koulussa Oppilaan oppiminen ja hyvinvointi koulussa -lomakkeella. Lomakkeen käyttöön liittyvät asiat, kuten lomakkeen kulku ja aikataulut, käydään koululla läpi yhdessä kouluterveydenhuollon ja tarkastettavien luokkien opettajien tai luokanvalvojien kesken. Ennen tarkastusten alkua käytävä kouluterveydenhuollon ja opettajan/luokanohjaajan välinen keskustelu luokan tilanteesta yleisellä tasolla auttaa suuntaamaan terveystarkastusten sisältöä oikein.

Toiminnan kuvaus:

- Kouluterveydenhoitaja jakaa Oppilaan oppiminen ja hyvinvointi koulussa -lomakkeet oppilaille kotiin vietäväksi hyvissä ajoin ennen luokan terveystarkastusta.
- Tämän jälkeen lomake palautetaan koulussa sovitun käytännön mukaisesti kouluterveydenhuoltoon. 1. ja 5. luokalla kouluterveydenhoitaja toimittaa opettajalle täytettäväksi lomakkeet, joissa huoltaja on antanut tiedonsiirtoluvan. 8. luokalla terveydenhoitaja toimittaa opettajalle vain ne lomakkeet, joissa sekä huoltaja että oppilas ovat allekirjoittaneet tiedonsiirtoluvan. Jos huoltajan ja 8-luokkalaisen oppilaan suostumusta ei ole saatu, ei lomaketta toimiteta opettajalle. Tällaisessa tilanteessa voidaan kuitenkin opetuksen järjestämisen kannalta välttämätöntä tietoa siirtää siten, kuin perusopetuslaki (40 §) mahdollistaa.

- Opettaja täyttää lomakkeesta kohdan 2. Opettajan havainnot sekä taulukon opettajasarakkeen lisämerkintöineen. Opettaja palauttaa täytetyt lomakkeet kouluterveydenhuoltoon ennen luokan tarkastusten alkua.
- Tarkastustilanteessa kouluterveydenhuollon henkilöstö antaa täytetyn lomakkeen huoltajalle ja oppilaalle nähtäväksi. Lomakkeen teemoista keskustellaan osana oppilaan kokonaisvaltaista terveyden ja hyvinvoinnin arviota.
- Huoltajan ja oppilaan kanssa sovittu palaute tarkastuksesta annetaan opettajalle. Siirrettävien tietojen tulee olla opettajalle tarpeellisia oppilaan opetuksen, yksilöllisten tarpeiden huomioimisen tai tuen järjestämisen kannalta. Opetuksen järjestämisen kannalta välttämätöntä tietoa voidaan siirtää siten, kuin perusopetuslaki (40 §) mahdollistaa.
- Kouluterveydenhuollon ja opettajan tapaamisessa luokan tarkastusten jälkeen annetaan palaute tarkastuksista.
- Oleellinen tieto lomakkeen sisällöstä ja opettajalle siirretty tieto kirjataan oppilaan potilaskertomukseen.

3.6 Oppilaan koulupäivän aikaisen erityisruokavalion tai lääkityksen ilmoittamisen käytänteet

Oppilaille ja huoltajille tiedotetaan lukuvuoden alussa erityisruokavaliosta ilmoittamisesta wilma-viestinä. Wilman etusivulla on linkki "Tiedote erityisruokavaliosta" -sivulle. Wilman etusivulla on myös linkki "Ilmoitus erityisruokavaliosta", jonka oppilaan huoltaja täyttää ja palauttaa koulun keittiölle.

Oppilaille ja huoltajille laitetaan wilma-viesti lukuvuoden alussa, jossa pyydetään ilmoittamaan oppilaan pitkäaikaissairauksista tai muista koulunkäyntiin vaikuttavista sairauksista ja lääkityksistä.

Oppilaan koulupäivän aikana tarvitsemasta yksilöllisestä hoidosta, tuesta ja seurannasta sovitaan yhdessä oppilaan, perheen sekä terveys- ja opetustoimen edustajien kanssa. Tarvittaessa voidaan konsultoida tai kutsua mukaan lapsen tai nuoren hoidosta tai kuntoutuksesta vastaavia terveydenhuollon ammattilaisia.

Oppilaan lääkityksen niin vaatiessa (esim. diabeteslääkitys) järjestetään koululla palaveri, jossa huoltajat ohjaavat koululla nimetyt henkilöt henkilökunnasta lääkityksen toteuttamiseen. Samalla tehdään suunnitelma lääkityksen toteuttamisesta, lääkkeiden säilyttämisestä ja mahdollisesta tarvittavasta lisäkoulutuksesta henkilökunnalle.

4. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa.

Opiskeluhoito on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ja opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten yhteinen tehtävä. Oppilaiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen työntekijöiden sekä yhteistyötahojen osallisuus opiskeluhoitoon toimintatapojen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa on opiskeluhoitoon keskeistä. Tämä edellyttää yhteisiä toimintatapoja ja erityisesti opetuksen järjestäjän ja hyvinvointialueen yhteistyötä.

Opiskeluhoitosuunnitelma on laadittu opiskeluhoitoon ja opetushenkilöstön yhteistyönä. Laadintaan osallistetaan oppilaiden ja huoltajien edustajat. Oppilaiden mielipidettä edustavat oppilaskunnat ja huoltajia kuullaan järjestettävässä etävanhempainillassa syksyllä 2023.

Koulukohtaiset opiskeluhoitoryhmät järjestävät etävanhempainillan huoltajien osallistamiseksi yhteisöllisen opiskeluhoitoon suunnitteluun vuosittain.

Opetus- ja kasvatushenkilöstön perehdyttämiseksi ja osaamisen varmistamiseksi järjestetään yhteinen koulutus syksyllä 2023 ja jatkossa tarpeen mukaan.

Opiskeluhoitoon moniammatillista yhteistyötä kolmiportaisen tuen asioiden käsittelyssä tehdään järjestämällä asioiden käsittelemiseksi moniammatillinen palaveri tai pyytämällä opiskeluhoitoon edustajien kommenttia wilmassa. Sairaalakoulujakson päättyessä ja oppilaan palatessa lähikouluunsa pyritään järjestämään moniammatillinen palaveri. Oppilaan hakeutuessa joustavan perusopetuksen ryhmään opiskelemaan, oppilaiden hakemukset käsitellään moniammatillisesti.

Siikajoen kunnassa toimii nuorten kanssa työskentelevien yhteistyöverkosto. Yhteistyöverkoston kuuluvat opinto-ohjaajat, kuraattori, terveydenhoitajat, 4H, kunnan nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut, Ruukin luonto- ja hevoskeskuksen ohjaajat, seurakunta sekä työvoimapalvelut. Verkostossa käsitellään nuorten ajankohtaisia asioita, kokoontuminen on noin kaksi kertaa vuodessa.

Muita yhteistyömuotoja nuorisotoimen ja seurakunnan kanssa ovat muun muassa koulunuokkarit, ryhmäyhtymispäivät, oppitunnit ja erilaiset tapahtumat. Lastensuojelun ja erikoissairaanhoidon kanssa yhteistyötä tehdään yksilökohtaisen opiskeluhoitoon asioissa. Poliisi vieraillee kouluilla mahdollisuuksien mukaan ja pyydettyä.

Opiskeluhoitopalveluista tiedotetaan lukuvuositedotteella wilmassa.

5. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, johon kuuluu fyysinen, psyykinen, sosiaalinen ja pedagoginen turvallisuus. Turvallisuuden varmistaminen edellyttää opetuksen järjestäjältä suunnitelmallista toimintakulttuurin kehittämistä, yhteistä valmistelua ja yhteisten toimintatapojen luomista koulujen kanssa. Opetuksen järjestäjä perehdyttää henkilöstönsä ja opiskeluhoitopalvelujen ammattilaiset toimintatapoihin erilaisissa ongelmatilanteissa sekä huolehtii tiedottamisesta ja suunnitelmien päivityksestä.

Esi- ja perusopetuksessa Siikajoella on käytössä yhteiset toimintamallit oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä koulujen yhteinen kriisisuunnitelma. Suunnitelmat ovat erilisiä opetussuunnitelman liitteitä ja toimintamalleihin perehdytetään koulun henkilöstöä samalla, kun käsitellään kunnan yhteistä opiskeluhoiton suunnitelmaa.

Liitteet

Liite 1.1 Koulukohtaiset resurssit ja suunnitelma

Liite 1.2 Poissaoloihin puuttumisen malli

Liite 1.3 Päihteiden käyttöön puuttumisen malli

Liite 1.4 Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Liite 1.5 Kriisisuunnitelma

Liite 1.6 Opiskeluhoitokertomuslomake